

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

OSMO-HANKE / LAPUA

ALUEELLINEN YHTEENVETO JA ARVIOINTI

Osallistujia 8 hlöä

Hankesuunnitelman mukaiset tavoitteet alueella:

1. Sosiaalisen kuntoutuksen toimintamalli, jonka avulla asiakasta tuetaan asiakaslähtöisyys huomioiden kohti yhteiskunnallista osallisuutta

- Sisältää:
- a) palveluun ohjautumisen mallin
 - b) asiakkaan elämäntilanteen kartoituksen
 - c) yksilö- ja ryhmätyöskentelymallin, jonka avulla asiakkaita tuetaan tavoitteiden saavuttamisessa

2. Eri tahojen tietous sosiaalisesta kuntoutuksesta lisääntyy

3. Yhteistoimijuus

(Asiakas tavoite 35 hlöä → 1/35)

TAVOITTEIDEN MUKAINEN TOIMINTA

1. Sosiaalisen kuntoutuksen toimintamalli

Paikallisesti tehdyt/tarjotut toimenpiteet:

- Yksilövalmennus (edellisen hankett:n toteuttama)
- Sovittu keväälle 2019 Buustin Sampo On Tour –valmennus hankkeen ostopalveluna alueen aikuis-sosiaalityön ja monialaisen yhteispalvelun asiakkaille.
- Sosiaalisen kuntoutuksen mallia esitelty lyhyesti alueen kehittäjätyöryhmälle.
- Sosiaalisen kuntoutuksen prosessimallin esittely Lapuan aikuissosiaalityön tiimille. Tilaisuuteen osallistui seitsemän henkilöä. Lisäksi nostettiin esille sosiaalisen kuntoutuksen asiakasvaikuttavuutta Paulasaaren opinnäytteen pohjalta, jonka tulosten koonti lähetetty johtavalle.
- Yhteistyöpalaveri kansalaisopiston ja aikuissosiaalityön kanssa.
- Ryhmäohjaajien sparraus toteutui Lapualla 9/2019

Maakunnallisesti toteutunut arviointipäivään mennessä:

- sosiaalisen kuntoutuksen työpajat
- maakunnallinen malli, asiakasesite ja palvelukuvaukset

Maakunnallisesti tulossa vielä:

- Lomake tueksi sosiaalisen kuntoutuksen arviointiin
- Johdolle oma tiivistelmä
- Lehtikirjoitus/kirjoitukset

2. Eri tahojen tietous sosiaalisesta kuntoutuksesta lisääntyy

Paikallisesti tehdyt/tarjotut toimenpiteet:

- Kehittäjätyöryhmässä ja sähköpostitse on tarjottu eri tahoille mahdollisuutta siihen, että hanketyöntekijä tulee kertomaan sosiaalisesta kuntoutuksesta yksikölle
- Lapuan aikuissosiaalityön tiimille käyty kertomassa sosiaalisesta kuntoutuksesta

Maakunnalliset tapaamiset/tapahtumat:

- Sosiaalisen kuntoutuksen työpajat ja mallin esittelytilaisuus (9/2018- 8/2019)
- Motivaatiota muutokseen seminaari

3. Yhteistoimijuus

Paikalliset tehdyt/tarjotut/tulossa olevat toimenpiteet:

- Kehittäjätyöryhmän tapaamiset
- Järjestömarkkinat kevät 2019
- Infopisteen toiminta:
 - hanketyöntekijän vetämänä syksyltä 2018 alkaen
 - aloitettiin uudelleen 3.9.2019. Aluksi paikalla oli hanketyöntekijä ja kokemusasiantuntija.
 - Kokemusasiantuntija yksin Infopisteellä 1.10. alkaen. → toiminta jatkuu yhä ja siirretty 1/2020 alkaen keskiviikolle ajanvarauksettoman ajan kanssa samaan ajankohtaan
- Tehty Google Maps:iin Lapuan palvelukartta:

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

<https://drive.google.com/open?id=1TSQ57bl2uRSgsDiZcaYDkjE0zjSkq2RR&usp=sharing>

- tueksi työntekijöille mm. asiakasohjaukseen ja esiteltäessä asiakkaille palveluita
- Kokemusasiantuntija vieraili Sininauhalla. Kertoi KAT-toiminnasta työntekijöille ja puhui asiakkaille. Tilaisuuteen osallistui 13 henkilöä.
- Kansalaisopiston ja aikuissosiaalityön tapaaminen 1/2020
 - keväälle 2019 sovittiin OSMO-hankkeen kautta ostopalveluna digitaidottomille ohjausta ja opastusta: Digitaitojen perusteet kurssi
 - syksyille mahdollisesti kuntouttavan työtoiminnan ryhmä (aikuissosiaalityö & kansalaisopisto)

Suunniteltu 2018, mutta ei toteutunut:

- kehittäjäasiakasryhmä ja aikuisten ohjaamo

ARVIOINTIKESKUSTELUN YHTEENVETO

Mitkä asiat toimivat parhaiten ja missä asioissa päästiin tavoitteisiin? Mitkä tekijät tätä edesauttoivat?

Lapualla koettiin, että Infopiste on hankkeen alueellisista toiminnoista onnistunut parhaiten. Koettiin, että pienestä kävijämäärästä huolimatta toimita on ollut merkityksellistä asiakkaille ja he ovat saaneet apua lomakkeiden täyttämiseen. Uutta ja hyvää kokeilussa oli kokemusasiantuntija. Asiakkaita on käynyt suhteellisen hyvin. Tarvetta tälle on ollut ja markkinointia voitaisiin lisätä. Kokemusasiantuntijuutta on hyödynnetty Lapualla aiemmin vähän ja syksyn 2019 aikana kokemusasiantuntijatoiminta on tullut tutummaksi alueella. Nyt tavoitteena, että kokemusasiantuntijaa infopisteen toiminnassa hyödyntäen voitaisiin myös purkaa osaltaan sosiaalityön ruuhkaa, kun kokemusasiantuntija ohjaisi hakemusten täytössä ym. ja työntekijät pystyisivät keskittymään muuhun sosiaalityöhön.

Keskustelussa esille nousi, että sosiaalisen kuntoutuksen mallinnuksen osalta on tehty hyvää työtä maakunnallisesti (kirjoitettu auki ja avattu). Tällä on pystytty nostamaan sosiaalisen kuntoutuksen palvelu arvoonsa. Todettiin, että toimintamalli on hyvä ja sitä siinä on huomioitu eri näkökulmat laajasti. Mallin pohjalta voidaan viedä asiaa eteenpäin ja kehittää toimintaa Lapualla. Esimerkiksi kuntouttavan työtoiminnan ryhmiä on muutettu sosiaalisen kuntoutuksen ryhmiksi asiakastarpeen pohjalta.

Palvelukartta nähtiin hyvänä välineenä, jolla voidaan informoida palvelusta. Kartan pohjalta pystytään näyttämään esim. uusille asiakkaille, mitä palveluja on tarjolla ja mistä ne löytyvät. Koettiin, että tällaista ei olisi pystytty arkityössä omana toimintana toteuttamaan.

Kehittäjätyöryhmän tapaamisissa nähtiin positiivisena se, että eri toimijat ovat istuneet saman pöydän äärellä. Tutustuttiin eri toimijoihin, jolloin on jatkossa helpompi olla yhteydessä. Toiminnan koettiin myös lisänneen eri tahojen tietoisuutta aikuissosiaalityön sisällöistä. Nyt tietää paremmin, missä asioissa voi ohjata asiakkaita aikuissosiaalityöhön tai konsultoida. Tämä on myös madaltanut kynnystä olla yhteydessä sosiaalityöhön.

Järjestömarkkinoille osallistuminen koettiin positiivisena asiana. Sen koettiin vahvistaneen yhteistoimijuutta, vaikka keskusteluja ei syntynyt. Kävijöitä oli kuitenkin jonkin verran eri pisteillä ja esitteitä jaettiin.

Lapualla koettiin, että hanketyöntekijän muutoksen myötä tapahtui merkittävä muutos positiiviseen ja asioiden haltuunottoon. Uuden hanketyöntekijän koettiin vastanneen hyvin hankkeen etenemisestä ja yrittäneen paikata sitä, mitä on ollut hankkeen loppuajan puitteissa mahdollista. Positiivisena koettiin myös se, että hanketyöntekijät näkyivät toimistolla, mikä toi tunteen alueen huomioimisesta toiminnassa.

Positiivisena nähtiin myös, että yhteistyö kansalaisopiston kanssa on vahvistunut.

Ryhmäsparraus koettiin hyvänä. Se antoi ryhmänohjaukseen tukea ja eväitä alkaviin ryhmiin. Esimerkiksi etsivät ovat nyt aloittamassa avoimia ryhmiä. Aikaisemmin työskentelyssä on painottunut yksilötyöskentely. Nyt on mietitty myös yhteistyötä eri toimijoiden kanssa (esim. sosiaalisen kuntoutuksen ryhmä).

Missä asiat eivät toimineet ja missä asioissa ei päästy tavoitteisiin? Mitkä tekijät näihin ovat vaikuttaneet?

Lapualla ei ole panostettu sosiaalisen kuntoutuksen alueelliseen kehittämiseen, koska edellinen hanketyöntekijä ilmoitti, ettei malliin kannata panostaa vaan se tehdään Kauhavalla. Lisäksi yksilöohjauksessa oli ainoastaan yksi henkilö eivätkä tapaamiset toteutuneet aina sovitusti. Alun perin oli tarkoituksena, että hanketyöntekijällä olisi useita asiakkaita ohjauksessa ja tämän kautta saatu hyviä käytäntöjä ja uutta tietoa esim. mitä tarpeita asiakkailla on ja pystytäänkö näihin vastaamaan Lapualla olevilla palveluilla. Tähän vaikutti myös se, että edellisen hanketyöntekijän kanssa ei muodostunut luottamussuhdetta ja hänen roolinsa oli hukassa. Hanketyöntekijä on kehittämistyössä merkittävässä roolissa (esim. asenne, halu oppia ja innostaa).

Kehittäjätyöryhmässä alku oli haasteellinen ja epäselvä eikä toiminnan tavoite selkiytynyt osallistujille. Oli myös epäselvyyttä rooleista työryhmässä eli mikä on hanketyöntekijän rooli ja mikä kunkin osallistujan oma rooli. Tämä epäselvyys hämmensi kaikkia ja aiheutti turhautumista. Mikäli tilanne olisi jatkunut tällaisena pidempään, kaikki toimijat olisivat jääneet hiljalleen pois hankkeesta. Kehittäjätyöryhmän osalta ei tällä hetkellä nähdä tarpeelliseksi jatkaa tällaisella rakenteella.

Todettiin, että osaltaan kehittämistyötä on hidastanut myös resurssien puute. Tavoitteiden toteutumiseen on vaikuttanut myös se, että hanketyöntekijä vaihtui kesken ja hankkeen alussa (kevät 2018-kesä 2019) hanketyöntekijä oli paljon pois. Tästä johtuen alussa ei päästy etenemään tavoitteiden kanssa eikä mikään asia lähtenyt kunnolla liikenteeseen alusta asti.

Alussa tavoitteena oli myös kokeilla ryhmiä, joihin saataisiin asiakkaita. Asiakkaiden ohjaamiseen hankkeeseen vaikutti kuitenkin myös epävarmuus siitä onko hanketyöntekijä käytettävissä. Asiakkaat eivät hyödy palvelusta elleivät tapaamiset toteudu. OSMO-hankkeen kehittämistyö ryhdistäytyi hanketyöntekijän vaihtuessa. Koettiin, että alkuun päästiin vasta hankkeen lopussa.

Kokemusasiantuntijuuden tutuksi tulemista hidasti se että osa kehittäjätyöryhmään pyydettyistä tahoista ei ollut lainkaan mukana syksyn 2019 tapaamisessa, jossa toimintaa esiteltiin. Infopisteellekin kokemusasiantuntija tuli vasta hanketyöntekijän vaihtuessa.

Oman haasteensa kehittämistyöhön on tuonut myös arki- ja asiakastyön luoma kiire eri toimijoilla Lapualla.

Mitkä hyvät käytännöt jaetaan kaikkien hyödynnettäväksi ja miten?

Hyvänä käytäntönä nähtiin kokemusasiantuntijan hyödyntäminen. Tavoitteena hyödyntää kokemusasiantuntijuutta jatkossa Infopisteellä, asiakastyössä ja yhteistyössä eri toimijoiden kanssa (esim. miten Sininauhalla voisi hyödyntää) niin että kokemusasiantuntijuus jalkautuisi alueelle.

Infopiste on muutettu v. 2020 aikuissosiaalityön ajanvarauksettoman vastaanoton yhteyteen. Tämä on toteutunut näin vuoden alusta. Tätä voisi markkinoida laajemmin: mainos on Sininauhalla ja Pajalla sekä etsivillä. Tulee lisätä nettisivuille tästä tieto ja sosiaaliseen mediaan. Voisi markkinoida myös Lapuan sanomille lehtijuttua kokemusasiantuntijan tarinan kautta. Samoin palvelukarttaa voisi mainostaa näin.

Yhdessä pohdittaisiin, miten asioita voitaisiin kehittää yhteistyössä asiakkaiden hyväksi. Yhteistyö aikuissosiaalityön ja Kansalaisopiston kanssa tulee jatkumaan. Jatkokehitetään yhteistyötä (esim. Ilmajoen ja Kauhajoen malli) mahdollisesti syksyllä 2020. Kansalaisopiston rehtori selvittää eri rahoitusmahdollisuuksia. Tarvitsee aikuissosiaalityöstä ohjaajan ryhmään.

Yhteistoimijuuden kautta virisi yhdessä toteutettu virkistysleiripäivä mielenterveys- ja päihdeasiakkaille (seurakunta, sosiaalityö ja Sininauha).

Yhteistyötapaamisia voisi jatkaa tulevaisuudessa eri toimijoiden kesken ja näin pysytään ajan tasalla mitä on menossa missäkin.

Hanketyöntekijän kommentteja arviointiin:

Alueen nykyisen hanketyöntekijän näkemys vastaa alueen työntekijöiden näkemystä. Se kuitenkin vielä nostona, että syksyllä 2019 Lapualla tarjottiin vielä mahdollisuutta sosiaalisen kuntoutuksen paikallisen mallin luomiseen maakunnallisen mallin pohjalta. Tässä vaiheessa asiaan ei kuitenkaan enää tartuttu.

Arviointitilaisuuden jälkeen on hankkeen puolelta mahdollistettu kansalaisopiston ja aikuis- sosiaalityön yhteistyö (digitaidot) ostopalveluna, mutta tähän ei saatu asiakkaita.

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Arviointitilaisuuden jälkeen myös tulossa Buustilta ostopalveluna kokeilu sosiaalisen kuntoutuksen yksilö- ja ryhmävalmennuksesta.

Digitaidon perusteet kurssin piti toteutua arviointitapaamisen jälkeen, mutta kurssille ei saatu rekrytoitua asiakkaita, joten kurssi peruuntui.

Infopisteen osalta on sovittu, että kokemusasiantuntija jatkaa infopisteellä. Tähän toimintaan on kuitenkin tullut nyt tauko korona-epidemian vuoksi. Lapuan aikuissosiaalityön ja kokemusasiantuntijan kanssa on kuitenkin sovittu, että Lapualta ollaan kokemusasiantuntijaan yhteydessä, kun toiminta voi taas alkaa.

Buustin ”Sampo on tour”-valmennus toteutettiin mukailusti keväällä 2019. Tähän toimintaan saatiin riittävästi osallistujia, mutta korona-epidemia alkoi kesken toimintajakson ja tästä johtuen sisältöä jouduttiin osin muotoilemaan uudelleen. Tästä on tehty erillinen koonti.